

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
ภาคเรียนที่ ๑ : กรกฎาคม ๒๕๖๗

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง
ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๓

พูดดีมีคุณแพรว ยังจิตมิตรทั่วไป ไช่ยากปากของเรา คิดก่อนจึงผ่อนพาน	สดับแล้วก็ติดใจ บมีอื่นจะเปรียบปาน ผิซื่อเขาก็ควรการ พิจำเพราะเห็นงาม
พระยาอุปกิตศิลปสาร	

๑. จากบทอ่าน ข้อใดคือผลของการ “พูดดี”

- ก. ติดใจ
ค. ควรการ

- ข. คิดก่อน
ง. ผ่อนพาน

๒. จากบทอ่าน ให้ความสำคัญกับสิ่งใดมากที่สุด

- ก. ความรู้
ค. การเลือกใช้คำ

- ข. การไตร่ตรอง
ง. ความเหมาะสม

๓. ข้อใดกล่าวถูกต้องจากบทอ่านมากที่สุด

- ก. การพูดดีช่วยให้มีเพื่อนมาก
ค. การคิดก่อนพูดทำให้ถ้อยคำน่าจดจำ

- ข. การพูดมีส่วนพัฒนาให้เกิดอาชีพ
ง. การมีจิตใจดีเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการพูด

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๔-๖

ครั้งแสงสุริยันตะวันเย็น มาโหมโรงแต่คำย่าสนธยา ครั้นรุ่งแสงสุริยฉานประมาณโมง โชนละคอนมอญรำฉ่ำชู่ใจ พวกหุ่นเชิดชักยักย้ายท่า จำอวดเอาอ้ายค่อมเข้าด้อมเมียง	พนักงานการเล่นทุกภาษา สารพาเฮโลให้เกรียวไป ก็ลงโรงเล่นประชันอยู่ห้วนไหว ร้องรับกรับไม้นั้นพร้อมเพรียง คนเจรจาสองข้างต่างถั่งเถียง พูดจาฮาเสียงสนั่นโรง
ขุนช้างขุนแผน	

๔. จากบทอ่าน สัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด

- ก. สืบสนอหล่ม่าน
ค. เครื่องเคียดแข่งขัน

- ข. ทะเลาะเบาะแว้ง
ง. สนุกสนานครั้นเครง

๕. จากบทอ่าน ปรากฏภาษาแสดงจินตภาพใดเด่นชัดที่สุด

- ก. จินตภาพการลิ้มรส
ค. จินตภาพการสัมผัส

- ข. จินตภาพการได้ยิน
ง. จินตภาพการได้กลิ่น

๖. จากบทอ่าน ไม่ปรากฏข้อมูลใด

- ก. ช่วงเวลา
ค. กิริยาอาการ

- ข. การละเล่น
ง. อบรมสั่งสอน

อ่านบทอ่านต่อไป แล้วตอบคำถามข้อ ๗-๑๐

...ซึ่งพระพรสิบอัน แต่สำนักนิทวามัฆวาน จูตา ก็จุติจากดาวดึงษาสวรรค์ ลงมา อคคมเหลียว กุจฉิมิหิ นิพพตติ ก็เอาปฏิสนธิในพระอุทรแห่งสมเด็จพระอรรคมเหสี แห่งภูมิมีทรราช ทสมาสจฺเจยน ครั้นถ้วนทศมาสสิบเดือน ก็เคลื่อนคลาศ จากพระมาตุโครธ บวรจากครรรภ์พระมาดา ชายมานาย จนนทน จุณเณน ก็มีพระกายาประดับประดาไป ดังลูปไลลาทาด้วยจุนแก่นจันทน์...

มหาชาติคำหลวง, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

๗. จากบทอ่าน ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องใด

ก. การตั้งครรรภ์

ข. การเลี้ยงดูบุตร

ค. พรสิบประการ

ง. ลักษณะของบุตร

๘. จากบทอ่าน เป็นโวหารตามข้อใด

ก. สาธก

ข. เทศนา

ค. บรรยาย

ง. อธิบาย

๙. คำในข้อใด ไม่สัมพันธ์กัน

ก. พร-ทวามัฆวาน

ข. ทวามัฆวาน-สวรรค์

ค. สวรรค์-สมเด็จพระอรรคมเหสี

ง. สมเด็จพระอรรคมเหสี-พระมารดา

๑๐. ข้อมูลใดถูกต้องตรงกับบทอ่านมากที่สุด

ก. ทวามัฆวานให้พร

ข. พระมารดาอยู่บนสวรรค์

ค. พระโอรสเป็นผู้มีความรู้เก่งกล้าสามารถ

ง. สมเด็จพระอรรคมเหสีไม่มีอาการเจ็บปวดขณะตั้งครรรภ์

อ่านบทอ่านต่อไป แล้วตอบคำถามข้อ ๑๑-๑๒

ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ผลงานที่เกิดจากการคิดค้น สร้างสรรค์ของมนุษย์ ซึ่งเป็นผลผลิตของสติปัญญาและความชำนาญโดยไม่จำกัดชนิดการสร้างสรรคทั้งสิ่งที่จับต้องได้และไม่ได้ ทรัพย์สินทางปัญญาแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม

สิทธิบัตรเป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม กล่าวคือเป็นการคุ้มครองความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับการประดิษฐ์ หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ ๑) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ที่คุ้มครองการคิดค้นที่เกี่ยวกับโครงสร้าง กลไกของผลิตภัณฑ์ ๒) อนุสิทธิบัตร ที่ให้ความคุ้มครองการประดิษฐ์ที่มีระดับการพัฒนาเทคโนโลยีที่ไม่สูงมาก อาจคิดค้นใหม่โดยปรับปรุงจากที่มีอยู่เดิมเพียงเล็กน้อย ๓) สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่คุ้มครองความคิดเกี่ยวกับรูปร่างภายนอกของผลิตภัณฑ์ องค์ประกอบ ลวดลายหรือสีซึ่งสามารถใช้เป็นแบบสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรวมทั้งหัตถกรรมที่มีความแตกต่างไปจากเดิม โดยผู้ทรงสิทธิบัตรทั้ง ๓ ประเภทนี้ จะมีสิทธิเด็ดขาดแต่เพียงผู้เดียวในการแสวงหาผลประโยชน์จากการประดิษฐ์หรือการออกแบบนั้น ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

เรียบเรียงจาก ความรู้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเบื้องต้น, กรมทรัพย์สินทางปัญญา

๑๑. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของบทอ่าน

ก. เสนอแนะ

ข. ให้ความรู้

ค. โนมนำใจ

ง. ชี้แจงแสดงเหตุผล

๑๒. “นิภาเป็นผู้สร้างสรรค์ลายผ้าที่มีสีสันและลวดลายสะท้อนความเป็นท้องถิ่น”

นิภาจะต้องทำอะไรเพื่อให้ลายผ้านี้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง

ก. ยื่นจดลิขสิทธิ์

ข. ยื่นจดอนุสิทธิบัตร

ค. ยื่นจดสิทธิบัตรการประดิษฐ์

ง. ยื่นจดสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๓-๑๕

ปริมาณปลาหมึกในทะเลลดน้อยลงจากสาเหตุสำคัญ คือ การจับปลาหมึกมากเกินไปเกินกำลังการผลิตตามธรรมชาติ ทำให้ปริมาณผลจับปลาหมึกลดลง และปลาหมึกที่จับได้มีขนาดเล็กลงเนื่องจากเป็นปลาหมึกที่ยังไม่โตเต็มวัย มาตรการอนุรักษ์ปลาหมึกในประเทศไทยได้ดำเนินการโดยกรมประมงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านมาตรการหลายประการ อาทิ การควบคุมจำนวนเรือประมง การจัดสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยสัตว์น้ำ ควบคู่กับการออกมาตรการเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม ๑๘

๑๓. ข้อใดเรียงลำดับเนื้อหาความได้ตรงตามบทอ่าน

ก. ๑) เหตุ	๒) ผล	๓) ขยายความ	๔) ตัวอย่าง
ข. ๑) ผล	๒) ขยายความ	๓) ผล	๔) ตัวอย่าง
ค. ๑) ผล	๒) เหตุ	๓) ขยายความ	๔) ตัวอย่าง
ง. ๑) ผล	๒) ขยายความ	๓) เหตุ	๔) ตัวอย่าง

๑๔. จากบทอ่าน กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

ก. การจับปลาหมึกในทะเลไทย	ข. การลดลงของปริมาณปลาหมึกในทะเลไทย
ค. แนวทางการอนุรักษ์ปลาหมึกในประเทศไทย	ง. ข้อกำหนดในการจับปลาหมึกในประเทศไทย

๑๕. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของบทอ่าน

ก. ให้ข้อมูล	ข. ให้ข้อสังเกต
ค. ให้ข้อคิดเห็น	ง. ให้ข้อเสนอแนะ

ในวันที่ฝุ่น PM 2.5 กลับมา

เตรียมตัวดูแลสุขภาพของตนเองและคนในครอบครัว

ติดตามสถานการณ์คุณภาพอากาศก่อนออกจากบ้านผ่านแอปพลิเคชัน "Air4Thai"

สำรองหน้ากากป้องกันฝุ่น (เช่น หน้ากากอนามัย หรือหน้ากาก N95)

ดูแลสุขภาพให้แข็งแรง พักผ่อนให้เพียงพอ ดื่มน้ำสะอาดให้มาก ๆ

กินอาหารครบ 5 หมู่ และเบิผัก/ผลไม้ที่มีสารต้านอนุมูลอิสระ

ทำความสะอาดจุดที่สะสมฝุ่นภายในบ้าน เช่น ลิ้นแอร์ ลิ้นพัดลม

ซ่อมแซม ปิดช่องโหว่ หรือตามขอบประตู หน้าต่าง เพื่อป้องกันฝุ่น PM2.5

วันที่ฝุ่น PM2.5 เกินค่ามาตรฐาน เลี่ยงทำกิจกรรมกลางแจ้ง เปลี่ยนมาออกกำลังกายในอาคารแทน

ผู้ที่โรคประจำตัว เตรียมยาและอุปกรณ์ที่จำเป็น และปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์

สังเกตอาการผิดปกติ เช่น ไอบ่อย หายใจไม่ออก เจ็บหน้าอก ใจสั่น หรือเวียนศีรษะ ให้รีบไปพบแพทย์

ช่วยกันลดฝุ่น PM2.5 เช่น งดการเผาในที่โล่ง ลดการใช้รถที่ปล่อยควันดำ ร่วมปลูกต้นไม้ เพื่อช่วยดักฝุ่นละออง

กรมอนามัยส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี

รับข่าวสารและข้อมูลสุขภาพได้ที่นี่

จัดทำโดย : กองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ

เผยแพร่ : พฤศจิกายน 2564

๑๖. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตนไม่ถูกต้องตามบทอ่าน

- ก. กักเผาขยะที่แหล่งสนิทในที่โล่งแจ้งเพื่อไม่ให้ฝุ่นกระจายได้ง่าย
- ข. กู้กเข้าร่วมกิจกรรมการปลูกต้นไม้ของโรงเรียนเพื่อช่วยดักฝุ่นละออง
- ค. เก่งออกกำลังภายในบ้าน เนื่องจากพบว่าค่าฝุ่น PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐาน
- ง. ก้องซ่อมแซมบ้านโดยเฉพาะบริเวณที่มีช่องโหว่หรือรูตามขอบประตูเพื่อลดฝุ่นละอองเข้าบ้าน

๑๗. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของบทอ่าน

- ก. นำเสนอการแก้ปัญหาฝุ่น PM_{2.5}
- ข. รณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปัญหาฝุ่น PM_{2.5}
- ค. ให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากปัญหาฝุ่น PM_{2.5}
- ง. แนะนำวิธีการป้องกันและการปฏิบัติตนเมื่อต้องเผชิญฝุ่น PM_{2.5}

-๕-

 LIVEWORKSHEETS

เช็กให้รู้ ระดับค่า **PM_{2.5}**

เพื่อการปฏิบัติตัวลดเสี่ยง

ติดตามสถานการณ์ฝุ่น **PM_{2.5}** ผ่านแอปพลิเคชัน **Air4Thai**

AQI	PM _{2.5} ไมโครกรัม ต่อลูกบาศก์เมตร (มก./ลบ.ม.)	ประชาชนทั่วไป	กลุ่มเสี่ยง (เด็ก/หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ/ผู้มีโรคประจำตัว)
0-25	 0-25	ทำกิจกรรมได้ตามปกติ	ทำกิจกรรมได้ตามปกติ
26-50	 26-37	ทำกิจกรรมได้ตามปกติ	- หลีกเลี่ยง การทำกิจกรรมกลางแจ้ง - ใส่หน้ากากอนามัย หากมีอาการแพ้ ฝุ่น
51-100	 38-50	- หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมกลางแจ้ง - ใส่หน้ากากอนามัย หากมีอาการแพ้ ฝุ่น	- หลีกเลี่ยง การทำกิจกรรมกลางแจ้ง - สวมหน้ากากป้องกันฝุ่น - ผู้มีโรคประจำตัว ใส่หน้ากากอนามัย หากมีอาการแพ้ ฝุ่น
101-200	 51-90	- ลดหรือจำกัด การทำกิจกรรมกลางแจ้ง - เปลี่ยนมาออกกำลังกายในอาคาร - สวมหน้ากากป้องกันฝุ่น - ใส่หน้ากากอนามัย หากมีอาการแพ้ ฝุ่น	- ลดเวลา การทำกิจกรรมกลางแจ้ง - สวมหน้ากากป้องกันฝุ่น - ใส่หน้ากากอนามัย หากมีอาการแพ้ ฝุ่น - ผู้มีโรคประจำตัว เตรียมยาและอุปกรณ์ที่จำเป็น
201 ขึ้นไป	 91 ขึ้นไป	- ลดหรืองดการทำกิจกรรม หรือออกกำลังกายกลางแจ้ง - เปลี่ยนมาออกกำลังกายในอาคาร - สวมหน้ากากป้องกันฝุ่น - ใส่หน้ากากอนามัย หากมีอาการแพ้ ฝุ่น	- งดออกนอกบ้าน หรือออกกำลังกายกลางแจ้ง - สวมหน้ากากป้องกันฝุ่นทุกครั้ง - ใส่หน้ากากอนามัย หากมีอาการแพ้ ฝุ่น - ผู้มีโรคประจำตัว เตรียมยาและอุปกรณ์ที่จำเป็น อย่างน้อย 5 วัน

ข้อมูลความรู้โดย : กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
ออกแบบผลิตสื่อโดย : กองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ
จัดทำเมื่อ : กุมภาพันธ์ 2566

สายด่วนกรมอนามัย
1 4 7 8
กรมอนามัยส่งเสริมสุขภาพไทยสู่สุขภาพดี

ติดตามสาระความรู้สุขภาพ ได้ที่
AnamaiMedia
สื่อออนไลน์กรมอนามัย

๑๘. ประเด็นสำคัญของบทอ่านคือข้อใด

- ก. การปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเมื่อค่า $PM_{2.5}$ แตกต่างกัน
- ข. การดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน Air4Thai ไว้สำหรับติดตามสถานการณ์ค่า $PM_{2.5}$
- ค. การเผยแพร่ช่องทางความรู้เรื่องค่า $PM_{2.5}$ และเรื่องสุขภาพทั่ว ๆ ไปจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ
- ง. การเปรียบเทียบแนวปฏิบัติตนเมื่อเกิดปัญหาค่า $PM_{2.5}$ สูงของประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง

๑๙. “เมื่อนักข่าวประกาศค่า AQI เท่ากับ ๑๘๐” บุคคลในข้อใดปฏิบัติไม่ถูกต้อง

- ก. ชัยลดกิจกรรมนอกบ้านและใส่หน้ากากป้องกันฝุ่น
- ข. ชิดออกไปซื้อจักรยานที่สวนสาธารณะในหมู่บ้านทุกวัน
- ค. ชายเตรียมยาและอุปกรณ์ที่จำเป็นให้แม่และคอยเฝ้าระวังอาการเสมอ
- ง. ชมเลือกทำอาหารอยู่ที่บ้านแทนที่จะเดินไปซื้อที่ร้านประจำเหมือนทุกครั้ง

๒๐. จากบทอ่าน ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. การติดตามค่าฝุ่น $PM_{2.5}$ มีส่วนช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายของฝุ่นได้
- ข. เมื่อค่า $PM_{2.5}$ เพิ่มมากกว่า ๕๑ ผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงจึงควรเริ่มสวมหน้ากากกันฝุ่น
- ค. การใช้แอปพลิเคชัน Air4Thai จะช่วยให้ทราบการปฏิบัติตนของผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง
- ง. ในระดับ AQI ที่เท่ากัน ประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยงมีแนวปฏิบัติตนที่ต่างกันทั้งหมด

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “การอ่านกับการเรียนรู้” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๒-๑๕ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที